

داوری و دادگستری؛ تقابل یا تکامل؟! دادگستری، ستون استوار عدالت عمومی و ضامن اجرای قانون است

دکتر سیده قاسمی - رئیس مرکز داوری اتاق ایران در اتاق قزوین

هرگاه سخن از داوری به میان می‌آید، گاهی این پرسش نیز مطرح می‌شود که آیا انتخاب داوری به معنای بی‌اعتمادی به دستگاه قضایی است؟ این پرسش، هرچند در نگاه نخست منطقی به نظر می‌رسد، اما پاسخ آن بی‌تردید منفی است؛ زیرا داوری هرگز برای رقابت با دادگاه ایجاد نشده، بلکه برای تکمیل نظام عدالت و پاسخگویی به نیازهای متنوع جامعه شکل گرفته است.

دادگستری، ستون استوار عدالت عمومی و ضامن اجرای قانون است. هیچ جامعه‌ای بدون دستگاه قضایی مستقل، کارآمد و مقتدر نمی‌تواند امنیت حقوقی را تجربه کند. در مقابل، داوری نیز نهادی است که قانون‌گذار با هدف احترام به اصل حاکمیت اراده و ایجاد روشی سریع‌تر و تخصصی‌تر برای حل برخی اختلافات پیش‌بینی کرده است. بنابراین، این دو نهاد نه در تقابل با یکدیگر، بلکه در کنار هم، مسیر تحقق عدالت را هموار می‌کنند.

یکی از ویژگی‌های برجسته داوری، انعطاف‌پذیری آن است. برخلاف تصور برخی، داوری به معنای خروج از چارچوب قانون نیست؛ بلکه فرایندی است که قانون آن را به رسمیت شناخته و قواعد مشخصی برای آن تعیین کرده است. طرفین اختلاف تنها مرجع رسیدگی را انتخاب می‌کنند، اما داور نیز همچنان مکلف به رعایت اصول بنیادین دادرسی، انصاف و مقررات قانونی است.

امروزه روابط اقتصادی، تجاری و قراردادی به اندازه‌ای پیچیده شده‌اند که رسیدگی به بسیاری از اختلافات، علاوه بر دانش حقوقی، نیازمند شناخت دقیق از موضوعات فنی، مالی یا بازرگانی است. یکی از مهم‌ترین مزایای داوری، امکان انتخاب شخصی است که علاوه بر تسلط بر حقوق، در موضوع اختلاف نیز از تجربه و تخصص کافی برخوردار باشد. این ویژگی، کیفیت رسیدگی را افزایش داده و اعتماد طرفین را نسبت به نتیجه تقویت می‌کند.

از سوی دیگر، ارجاع اختلاف به داوری این امکان را فراهم می‌آورد که بسیاری از مسائل با سرعت بیشتر، محرمانگی مناسب و تشریفات کمتر مورد رسیدگی قرار گیرد. در بسیاری از اختلافات تجاری، آنچه اهمیت دارد صرفاً صدور رأی نیست؛ بلکه حفظ روابط حرفه‌ای و جلوگیری از لطمه به اعتبار طرفین نیز اهمیت فراوانی دارد. داوری این ظرفیت را دارد که در کنار حل اختلاف، زمینه استمرار همکاری‌های اقتصادی را نیز حفظ کند.

تجربه نظام‌های حقوقی موفق نشان می‌دهد که هرچه فرهنگ استفاده صحیح از داوری گسترش یابد، نظام قضایی نیز فرصت بیشتری برای رسیدگی به دعاوی مهم‌تر و پیچیده‌تر خواهد داشت. به همین دلیل، توسعه داوری به معنای تضعیف دادگاه‌ها نیست، بلکه نشانه بلوغ یک نظام حقوقی در بهره‌گیری از همه ظرفیت‌های قانونی برای تحقق عدالت است.

مرکز داوری قزوین نیز با همین رویکرد، در تلاش است تا با بهره‌گیری از داوران متخصص و رعایت استانداردهای حرفه‌ای، زمینه استفاده صحیح از نهاد داوری را فراهم آورد. آشنایی شهروندان و فعالان اقتصادی با این ظرفیت قانونی و پیش‌بینی شرط داوری در قراردادهای، می‌تواند گامی مؤثر در حل و فصل سریع‌تر، تخصصی‌تر و کم‌هزینه‌تر اختلافات باشد.

رقم جو آبی جلگه

مهندس سید کریم حسینی بای (مسئول واحد ثبت و گواهی بذر و نهال استان قزوین)
مهندس امین مجیدی (محقق مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان قزوین)

رقم جو آبی جلگه:

حاصل تلاقی بین رقم ماکویی و لاین (۸۰-۵۱۵۱) است و از نوع زمستانه با سنبله شش‌رديفه است. این رقم با میانگین عملکرد ۷۳۶۱ کیلوگرم در هکتار و ارتفاع بوته متوسط حدود ۹۰ سانتی‌متر، از مقاومت بالا در برابر سرما، خوابیدگی، ریزش دانه برخوردار است. رقم جلگه نسبت به زنگ زرد و سفیدک پودری جو نیمه‌مقاوم و نسبت به لکه نواری قهوه‌ای نیمه‌حساس است. دانه‌های این رقم دارای میانگین پروتئین ۱۲ درصد و وزن هزار دانه مطلوب بوده و از کیفیت مناسب برای تغذیه دام و استفاده در صنایع تبدیلی برخوردار است. با توجه به پایداری عملکرد، مقاومت نسبی به بیماری‌ها و سازگاری با اقلیم‌های معتدل، رقم جلگه یکی از گزینه‌های موفق برای کشت جو آبی در مناطق معتدل استان قزوین به شمار می‌رود.

توصیه فنی برای رقم جلگه:

رقم جو آبی جلگه برای مناطق معتدل و سرد استان قزوین بسیار مناسب است و در صورت رعایت اصول فنی می‌تواند عملکرد بالا و پایداری مطلوبی ایجاد کند. زمان مناسب کاشت این رقم از ۱۵ مهر تا ۱۰ آبان ماه است و پیشنهاد می‌شود در خاک‌های رسی-لومی با زهکشی مناسب و شخم عمیق تابستانه کشت شود. میزان بذر مصرفی حدود ۱۴۰ تا ۲۲۰ کیلوگرم در هکتار توصیه می‌گردد و عمق کاشت بین ۳ تا ۵ سانتی‌متر باشد. به منظور دستیابی به عملکرد پایدار، مصرف ۱۰۰ کیلوگرم فسفات آمونیوم به‌عنوان کود پایه، ۱۵۰ تا ۱۸۰ کیلوگرم اوره در دو نوبت (قبل از کاشت و در مرحله پنجه‌زنی) و ۴۰-۵۰ کیلوگرم پتاس در هر هکتار پیشنهاد می‌شود. رقم جلگه با رشد زمستانه به حدود ۵-۴ نوبت آبیاری منظم نیاز دارد که مهم‌ترین آن‌ها شامل مراحل سبز شدن، پنجه‌زنی، خوشه‌دهی، گلدهی و پر شدن دانه است. این رقم نسبت به زنگ زرد و سفیدک پودری نیمه‌مقاوم است، اما برای اطمینان از سلامت مزرعه، محلول‌پاشی با قارچ‌کش‌هایی توصیه شده سازمان حفظ نباتات در زمان پدیدار شدن نخستین علائم بیماری توصیه می‌شود. با رعایت این اصول، رقم جلگه در مزارع جو آبی قزوین عملکردی حدود ۷ تا ۷٫۵ تن در هکتار با دانه‌های مرغوب و پروتئین بالا فراهم می‌کند.

میانگین عملکرد (کیلوگرم در هکتار)	۷۳۶۱
عادت رشدی	زمستانه
میانگین ارتفاع بوته (سانتیمتر)	۹۰
واکنش به بیماری لکه نواری قهوه‌ای	نیمه حساس
واکنش به بیماری زنگ زرد جو	نیمه مقاوم
واکنش به بیماری سفیدک پودری	نیمه مقاوم
مقاومت به خوابیدگی	مقاوم
واکنش به ریزش دانه	مقاوم
میانگین وزن هزار دانه	۴۱
میانگین درصد پروتئین	۱۲